

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
ÇİFT ANA DAL VE YAN DAL PROGRAMI YÖNERGESİ

Dayanak

MADDE 1- (1) Bu Yönerge; 24/4/2010 tarih ve 27561 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “**Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki** Programlar Arasında Geçiş, Çift Ana Dal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik” hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Amaç ve kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönergenin amacı, kendi bölümlerinde lisans programlarını üstün başarıyla yürüten öğrencilerin, aynı zamanda ikinci bir anadal/yandal da öğrenim görmelerini sağlamaktır.

Tanımlar

Çift Ana Dal Programı

MADDE 3 – (1) Çift ana dal programı öğrencinin kayıtlı olduğu ana dal programından bağımsız bir lisans programıdır.

(2) Bir çift ana dal programı, ilgili bölüm tarafından hazırlanır, ilgili fakülte kurulunun önerisi, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile açılır.

(3) Çift ana dal programının müfredatı, bölümün ana dal programının tüm derslerini kapsar.

(4) Çift ana dal programı ile öğrencinin kayıtlı olduğu ana dal programı arasında ortak veya eşdeğer dersler olabilir.

(5) Çift ana dal programında, ana dal programı ile ortak veya eşdeğer olan dersler hariç olmak üzere, 36 krediden az olmamak kaydı ile en az 12 ders; 72 krediden fazla olmamak kaydı ile en fazla 24 ders alınması zorunludur.

(6) Çift ana dal programının uygulanması, müfredat değişiklikleri ve intibak konularında ana dal programlarında kullanılan esaslar geçerlidir.

(7) Ana dal programına ek olarak aynı anda birden fazla çift ana dal programına kayıt yapılmaz. Ancak aynı anda çift ana dal programından farklı bir yan dal programına kayıt yapılabilir.

Yan Dal Programı

MADDE 4 – (1) Yan dal programı öğrencinin kayıtlı olduğu ana dal programından bağımsız bir programdır.

(2) Yan dal programı, ilgili akademik birim tarafından hazırlanır, ilgili fakülte kurulunun önerisi, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile açılır.

(3) Yan dal programı ile öğrencinin kayıtlı olduğu ana dal programı arasında ortak veya eşdeğer dersler olabilir.

(4) Yan dal programında, ana dal programı ile ortak veya eşdeğer olan dersler hariç olmak üzere, 18 krediden az olmamak kaydı ile en az altı ders, 36 krediden fazla olmamak kaydı ile en fazla 12 dersten oluşur.

(5) Yan dal programının uygulanması, müfredat değişiklikleri ve intibak konularında ana dal programlarında kullanılan esaslar geçerlidir.

(6) Yan dal programlarını tamamlayanlara eğitim aldıkları alanda sadece başarı belgesi (Yan Dal Sertifikası) düzenlenir.

Çift Ana Dal/Yan Dal Programına Başvuru ve Kabul Koşulları

MADDE 5- (1) Senato tarafından çift ana dal/yan dal programı açılması uygun görülen birimler en geç eğitim-öğretim yılı/yarıyılı sonunda alınacak öğrenci kontenjanlarını belirler ve Fakülte/Yüksekokul/Konservatuar Kuruluna sunarlar. İlgili kurullar her akademik yılın/yarıyılın başlangıcından en geç bir ay önce bölümlerin önerdiği kontenjanları karara bağlarlar.

(2) Rektörlük ilgili kurulun karara bağladığı kontenjanları ilgili yarıyılın ders kayıt dönemi başlangıcından on beş gün önce duyurur. Çift ana dal/yan dal programına başvurular, başvuru dilekçesi ve not durum belgesi ile birlikte ilgili bölüm başkanlığına ilan tarihinden itibaren bir hafta içinde yapılır.

(3) a-Öğrenci çift ana dal diploma programına, ana dal lisans diploma programının en erken üçüncü yarıyılın başında, en geç ise dört yıllık programlarda beşinci yarıyılın başında, beş yıllık programlarda yedinci yarıyılın başında, altı yıllık programlarda ise dokuzuncu yarıyılın başında başvurabilir. Öğrenci aynı anda sadece bir çift ana dal ve/veya bir yan dal programına başvurabilir.

b-Öğrenci yan dal programına, ana dal lisans programının en erken üçüncü, en geç ise dört yıllık programlarda altıncı yarıyılın başında, beş yıllık programlarda sekizinci yarıyılın başında, altı yıllık programlarda ise onuncu yarıyılın başında başvurabilir.

(4) Öğrencinin çift ana dal programına başvurabilmesi için başvurduğu döneme kadar ana dal lisans programında tüm dersleri almış, başarmış, başvuru sırasındaki genel not ortalamasının en az **2.70** olması ve ana dal programının ilgili sınıfında başarı sıralaması itibari ile en üst %20'sinde bulunması gerekir.

(5) Hukuk, tıp ve sağlık programları ile mühendislik programları hariç olmak üzere, çift anadal yapılacak programların kontenjanları da programların kontenjanının %20'sinden az olmamak üzere Senato tarafından belirlenir.

(6) Başvuruların belirlenen kontenjandan fazla olması halinde aşağıdaki formüller kullanılarak hesaplanan puanlamaya göre sıralama yapılır. Sıralamada eşitlik halinde üniversite giriş puanı dikkate alınır.

a) Birim içi değerlendirme puanı

$$\text{Değerlendirme Puanı} = \frac{\text{Adayın ilgili LYS Puanı}}{LYS_{max}} \times 20 + \frac{\text{Adayın GNO'su}}{4.00} \times 80$$

b) Birimler arası değerlendirme puanı

$$\text{Değerlendirme Puanı} = \frac{\text{Adayın ilgili LYS Puanı}}{LYS_{max}} \times 30 + \frac{\text{Adayın GNO'su}}{4.00} \times 70$$

(7) Anadal diploma programındaki genel not ortalaması en az 2.70 olan ancak anadal diploma programının ilgili sınıfında başarı sıralaması itibari ile en üst %20'sinde yer almayan öğrencilerden çift anadal yapılacak programın ilgili yıldaki taban puanından az olmamak üzere puana sahip olanlar da çift anadal programına başvurabilirler.

(8) Öğrencinin yan dal programına başvurabilmesi için başvurduğu döneme kadar ana dal lisans programında tüm dersleri almış, başarmış, başvuru sırasındaki genel not ortalamasının en az **2.50** olması gerekir.

(9) Kabul işlemi ilgili Fakülte /Yüksekokul/Konservatuar Yönetim Kurulu kararı ile tamamlanır. Kabul edilen öğrenciler kayıt dönemi içerisinde her iki ana dala birlikte kayıt yaptırırlar. Öğrenciler çift ana dal/yan dal programına kabul edildikleri yarıyıldan itibaren her yarıyıl kayıt yaptırmak zorundadırlar.

(10) Çift ana dal diploma programındaki öğrenci, ana dal diploma programında kurum içi geçiş hükümlerine uygun koşulları sağladığında çift ana dal diploma programına yatay geçiş yapabilir.

(11) Yetenek sınavı ile öğrenci alan çift ana dal diploma programına öğrenci kabulünde yetenek sınavında da başarılı olma şartı aranır.

Çift Ana Dal ve Yan Dal Program Koordinatörlüğü

MADDE 6- (1) Çift ana dal ve yan dal diploma programlarına öğrenci kabul eden bölümlerde, önceden hazırlanmış olan ders havuzundan öğrencilerin alacağı dersleri belirlemede ve derslerin alınacağı dönemleri planlamada öğrencilere yardımcı olmak üzere ilgili bölüm başkanınca çift ana dal ve yan dal Program Koordinatörü atanır. Çift ana dal ve yan dal programı kapsamında alınacak dersler ilgili yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Çift Ana dal ve yan dal Program Koordinatörü öğrencilerin ana dal lisans programı danışmanları ile işbirliği içinde çalışır.

Çift Ana Dal/Yan Dal Ders Yüğü

MADDE 7 (1) Çift ana dal/yan dal programına kayıtlı öğrencilerin ana dal ve çift ana dal/yan dal programındaki azami ders yüğü ve ders yüğü artırma koşulları Fırat Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddesine göre belirlenir.

(2) Öğrencilerin bir yarıyıldan ana dal ve çift ana dal/yan dal programında kayıt yaptırabilecekleri toplam kredili ders sayısı aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Ana dal genel not ortalaması 3,00 ve üzeri olan öğrenciler için ana dal programının azami ders yükünün dört fazlasıdır.

b) Ana dal genel not ortalaması 2,50 – 2,99 arasında olan öğrenciler için ana dal programının azami ders yükünün üç fazlasıdır.

Çift Ana Dal/Yan Dal Dersten Çekilme Şartları

MADDE 8 – (1) Öğrenciler kayıtlı oldukları derslerden aşağıda belirtilen kurallara göre çekilebilirler.

a) Aynı yarıyıl içinde çift ana dal/yan dal ve ana dal programlarından en çok birer dersten çekilme işlemi yapılabilir.

b) Çift ana dal/yan dal ve ana dal programının ortak bir dersinden çekilme işlemi her iki program için uygulanır. Ortak dersler tek bir ders olarak değerlendirilir.

c) Çift ana dal/yan dal ve ana dal programlarında kayıtlı olunan kredili toplam ders sayısının üçün altına düşmesi durumunda dersten çekilme izni verilmez.

Çift Ana Dal Programında Başarı ve Mezuniyet Koşulları

MADDE 9 (1) Çift ana dal programındaki başarı ve mezuniyet koşulları, Fırat Üniversitesi Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre belirlenir.

- (2) Çift ana dal programı öğrencileri sadece ana dal programında başarı sıralamasına alınır.
- (3) Çift ana dal programından mezuniyet hakkını elde eden öğrenciye, ana dal programından mezuniyet hakkını elde etmeden çift ana dal programının lisans diploması verilmez.
- (4) Ana dal programından mezuniyet hakkını elde eden ve henüz çift ana dal programını bitiremeyen öğrencilere bu programı tamamlamak için en fazla iki yarıyıl süre tanınır. Bu süre, ilgili Yönetim Kurulu kararı ile uzatılabilir.
- (5) Öğrenciler ek süre boyunca çift ana dal yaptıkları bölüme ait öğrenci katkı payını, ana dal programına kayıt yaptırdıkları tarih göz önüne alınarak ödemeye devam ederler. Yüksek Lisans programına kayıt oldukları takdirde, ayrıca yüksek lisans öğrenci katkı payını öderler. Bu öğrenciler hakkında karar almaya, öğrencinin izlediği çift ana dal programını veren fakülte yönetim kurulu yetkilidir.
- (6) Ana dal ve çift ana dal programları stajları, bölümler arası karşılıklı anlaşma çerçevesinde yürütülür.
- (7) Çift ana dal programından ayrılan bir öğrenci, programdan ayrıldığı yarıyla kadar almış olduğu dersler ile, eğer çift ana dal verilen bölümce yan dal program(lar)ı da veriliyorsa ve öğrenci tercih ettiği ilgili bir yan dal programının tüm gereklerini yerine getirmişse o yan dal programına ait sertifikayı almaya hak kazanır. Adı geçen öğrenci eğer tercih ettiği ilgili yan dal programının tüm gereklerini yerine getirememişse, eksik derslerini tamamlayabilmesi amacıyla, ilgili yan dal programına başvuru hakkı tanınır.
- (8) Çift ana dal programı nedeniyle, öğrencinin ana dal programındaki başarısı ve mezuniyeti hiç bir biçimde etkilenmez.
- (9) Çift ana dal programı için ayrı karne ve ayrı not çizelgesi düzenlenir. Çift ana dal not çizelgesinde çift ana dal programının tüm dersleri yer alır.
- (10) Çift anadal programından çıkarılan öğrencilerin ikinci anadal programında almış oldukları derslerin ne şekilde değerlendirileceği, senato tarafından belirlenir. Öğrencinin anadal programında kabul edilmeyen ikinci anadal programında başarılı olduğu dersler, genel not ortalamasına dahil edilmeksizin transkript ve diploma ekinde yer alır.
- (11) İki programa birden saydırılan dersler öğrencinin her iki programındaki not çizelgelerinde gösterilir.

Yan Dal Programında Başarı ve Mezuniyet Koşulları

MADDE 10 (1) Yan dal programındaki başarı ve mezuniyet koşulları, Fırat Üniversitesi Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre belirlenir.

- (2) Yan dal programı öğrencileri sadece ana dal programında başarı sıralamasına alınır.
- (3) Yan dal programını izleyen öğrencilere ana dal programlarından mezun oldukları yarıyıl sonunda ana dal programlarına ait lisans diplomaları verilir.
- (4) Yan dal programını tamamlayan öğrenciye, ana dal programından mezuniyet hakkını elde etmeden yan dal programının sertifikası verilmez.
- (5) Ana dal programından mezuniyet hakkını elde eden ve henüz yan dal programını bitiremeyen öğrencilere bu programı tamamlamak için en fazla bir yarıyıl süre tanınır. Bu süre, ilgili Yönetim Kurulu kararı ile uzatılabilir.
- (6) Öğrenciler ek süre boyunca yan dal yaptıkları bölüme ait öğrenci katkı payını, ana dal programına kayıt yaptırdıkları tarih göz önüne alınarak ödemeye devam ederler. Yüksek Lisans programına kayıt oldukları takdirde, ayrıca yüksek lisans öğrenci katkı payını öderler. Bu öğrenciler hakkında karar almaya, öğrencinin izlediği yan dal programını veren fakülte yönetim kurulu yetkilidir.
- 7) Öğrencinin yan dal programına devam edebilmesi için ana dal programındaki not ortalamasının en az 2.28 olması şarttır. Bu şartı sağlayamayan öğrencinin yan dal programından kaydı silinir.

Öğrencinin başarılı olduğu ve ana dal programına sayılmayan dersler, genel not ortalamasına dahil edilmeksizin transkript ve diploma ekinde yer alır.

(8) Yan dal programı için ayrı karne ve ayrı not çizelgesi düzenlenir. Yan dal not çizelgesinde yan dal programının tüm dersleri yer alır.

(9) İki programa birden saydırılan dersler öğrencinin her iki programındaki not çizelgelerinde gösterilir.

(10) Yan dal programını tamamlayan öğrenci, yan dal alanında lisans ve ön lisans diplomasıyla verilen hak ve yetkilerden yararlanamaz.

Çift Ana Dal/Yan Dal Programından Geçici veya Sürekli Ayrılma ve İlişik Kesme

MADDE 11- (1) Öğrenci, çift ana dal/yan dal programını kendi isteği ile bırakabilir.

(2) Mezuniyet haricinde, ana daldan ilişiği kesilen öğrencinin çift ana daldan/yan daldan da ilişiği kesilir.

(3) Çift ana dal/yan dal programından iki yarıyıl üst üste ders alamayan öğrencinin çift ana dal/yan dal programından kaydı silinir.

(4) Ana dal programında izinli sayılan öğrenci, talep aranmaksızın çift ana dal/yan dal programında da izinli sayılır.

(5) Çift ana dal/yan dal programından kendi isteği ile veya başarısızlığı nedeni ile ayrılan öğrenci, başarısız olduğu çift ana dal/yan dal derslerini tekrarlamak zorunda değildir. Çift ana dal/yan dal programından her ne sebeple olursa olsun ilişiği kesilen öğrenciler, yeniden bu programa başvuramazlar. Ancak, aldığı dersleri gösterir öğrenim durum belgesi verilir.

(6) Ana dal programında genel not ortalaması ikinci kez 2,50'nin altına düşen öğrencinin çift ana dal programından kaydı silinir.

(7) Kendisine verilen ek süreler sonunda mezun olamayan öğrencinin çift ana dal/yan dal programından ilişiği kesilir.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 12 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili diğer mevzuat hükümleri ile YÖK, Senato ve ilgili birimlerin yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönerge Fırat Üniversitesi Senatosunda kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönerge hükümlerini Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.